

Vartotojų organizacijos Lietuvoje, Slovakijoje, Slovėnijoje ir Šveicarijoje (žr. past. 1) šiandien paskelbė, kad surinks automobilių savininkų, kuriuos paveikė „Volkswagen“ (VW) išmetamųjų dujų emisijų skandalas, ieškinius, kad galėtų reikalauti kompensacijos teismo keliu. Skandalui įsisiūbavus, Europos vartotojų organizacija (BEUC) ir jos narės organizacijos, nacionalinės vartotojų grupės dėjo bendras pastangas siekdamos priversti VW grupę atsakyti už jos nesąžiningas praktikas ir priversti išmokėti vartotojams kompensacijas. Vartotojų organizacijos iš Belgijos (Test Achats/Test Ankoop), Italijos (Altroconsumo), Portugalijos (DECO) ir Ispanijos (OCU) dar pernai pradėjo bendrus veiksmus prieš VW.

Dabar nesąžiningų VW veiksmų paveiktų automobilių savininkai iš šių papildomų keturių šalių gali registruotis dvejopai: arba tiesiogiai savo šalies nacionalinėje vartotojų organizacijoje (past. 2) (Slovėnijoje), arba per ieškinių teikimo platformą „myRight“ (pastaba 3) (skirtą Lietuvai, Slovakijai ir Šveicarijai). Tikslas – paduoti VW į teismą Vokietijoje ir prisiteisti kompensaciją. Kitos vartotojų organizacijos taip pat svarsto galimybę imtis teisinių veiksmų.

Prieš du metus VW koncernas pripažino, kad apgavo Europos vartotojus įdiegęs nelegalias emisijų kontrolės sistemas į daugiau kaip 8 milijonus dyzelinių automobilių. Nepaisant VW melagingos „švaraus“ dyzelino rinkodaros kampanijos, šis automobilių gamintojas nuolat atsisako išmokėti vartotojams kompensacijas, skirtingai nei JAV, kur VW buvo pasirengusi greitai susitarti su valdžios institucijomis ir automobilių savininkais dėl žalos atlyginimo.

Būtent todėl vartotojų organizacijos iš Belgijos, Italijos, Portugalijos ir Ispanijos savo šalyse kelia prieš VW grupės ieškinius. Tačiau daugelyje Europos šalių trūksta kolektyvinės žalos atlyginimo procedūrų ir vartotojai yra palikti be gynybos. Dėl to keturios vartotojų organizacijos (iš Lietuvos, Slovakijos, Slovėnijos ir Šveicarijos) kooperuojasi su tarptautine teisės paslaugų bendrove „Hausfeld“, kad apjungus pajėgas būtų panaudotos visos įmanomos vartotojams skirtos teisinės priemonės. Per šį bendradarbiavimą vartotojai galės, nepatirdami ekonominės rizikos, patraukti VW koncerną atsakomybėn.

Europos vartotojų organizacijos BEUC generalinė direktorė Monique Goyens teigia:

„Volkswagen“ apgavo savo vartotojus precedento neturinčiu mastu. Europos vartotojai buvo klaidingai suvilioti pirkti automobilius su nelegalia įranga, o nuolatinis „Volkswagen“ atsisakymas išmokėti kompensacijas yra tiesiog pasibaisėtinas. Apgauti vartotojai nusipelno teisingumo ne mažiau nei JAV vartotojai.

Išties, ant kortos pastatyta yra labai daug. Jei „Volkswagen“ bus leista išvengti atsakomybės, tai pasiųs žinią, kad sukčiavimas neužtraukia jokių realių pasekmių ne tik likusiam

automobilių gamybos sektoriui, bet ir visam verslo pasauliui. Vien dėl to, kad yra didelė ir galinga, „Volkswagen“ neturėtų būti viršesnė už įstatymą.

Esant akivaizdžiam VW padarytam įstatymo pažeidimui, vartotojai daugybėje ES šalių yra palikti be galimybių imtis teisinių veiksmų. Labai trūksta grupinių veiksmų galimybės. Tai ne tik padėtų vartotojams gauti kompensaciją, bet ir veiktų kaip atgrasymo priemonė sukčiautojams.“

PABAIGA

Pastabos:

- (1) Lietuvos vartotojų organizacijų aljansas (Lietuva), Spoločnosť ochrany spotrebiteľov (S.O.S.) Poprad (Slovakija), Zveza Potrošnikov Slovenije (Slovėnija), Fédération Romande des Consommateurs (Switzerland).
- (2) Ieškiniai bus surinkti specialiai tam tikslui skirtoje interneto svetainėje www.prevwara.si
- (3) „myRight“ (www.myright.de) priima paraiškas iš asmenų, kurie patiki savo ieškinius platformai, kad ji imtųsi teisinių veiksmų. „myRight“ tikslas yra gauti kompensaciją ir persikirstyti ją tarp asmenų, jai pateikusių savo ieškinius.

